

America First! Hva med resten?

Jan Arild Snoen 13. november 2024

USA-kjenner og forfatter Jan Arild Snoen tok først for seg litt om bakgrunnen for valgresultatet: En lav tilfredshet, misnøye, spesielt med økonomien. Ved valget i USA avgjør personene, stemningen og sakene resultatet. Harris la vekt på å beskrive en positiv utvikling. Trump beskrev en kommende stor krise der han ville være redningen.

Fakta viser BNP i sterk stigning, men flertallet i befolkningen har en oppfatning av at økonomien har vært i nedgang under Biden. Grensespørsmålet og innvandring var viktige saker for befolkningen. Trump klarte ikke å få ned trykket mot grensene i sin forrige presidentperiode, men flertallet hadde likevel mer tro på han enn Harris. Det er ellers en global trend at velgerne velter eksisterende

flertall/regjering. Seieren til Trump kan virke stor, men han fikk kun 1,5% flere stemmer enn Harris.

En stor forskjell fra sist er at Trump nå skaffer mer lojale folk. Han legger mindre vekt på erfaring og kompetanse.

Det kan virke som om Trump vil legge press på Ukraina om å inngå våpenhvile hvor det inngår at Ukraina overgir landområder til Russland. Tilknytningen til Ungarns Orban drar også i retning fordeler for Putin.

Når det gjelder handelspolitikken er Trump veldig opptatt av å ha «handelsoverskudd». Dette i motsetning til fagøkonomene som også viser til at økningen i tollsatser vil belaste amerikanske forbrukere. Økonomene anslår at tollforhøyningen vil kunne redusere BNP til USA med ca 7%.

Snoen kom deretter inn på hvorvidt seieren til Trump vil redusere eller ødelegge amerikansk demokrati. Snoen har også skrevet om dette i boka «Trump og fascismen». Presidentskiftet innebærer utskifting av ca 4000 byråkrater, men Trump vil skifte ut 50 000. Høyesterett vil kunne legge en demper på mulighetene for å gjøre store endringer. Ellers er det pr nå stor usikkerhet om i hvor stor grad Trump eventuelt kan undergrave demokratiet. I spørsmålsrunden pekte Snoen på at delstater kan «bremse» og motarbeide Trump.

Referent: Jan Olav Haugen

